

Wyniki VII Edycji Konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna 2006

Nagroda Marszałka

Wisław Tyliński , mgr inż. arch. Ilona Ingot
Przebudowa Placu Mikołaja Kopernika w Lublińcu

Projekt przebudowy Pl. Mikołaja Kopernika został opracowany w celu odrestaurowania części starego Miasta stanowiącego zabytkowy układ urbanistyczny.

Inwestycja polegała na przebudowie nawierzchni Pl. M. Kopernika wraz z przyległą jezdnią i kanalizacją deszczową, a także na wprowadzeniu elementów małej architektury (ławki, kosze, itp.), oświetlenia, zieleni wysokiej i niskiej.

Do wykonania nowych warstw nawierzchni wykorzystano naturalne materiały takie jak kostka kamienna i kostka betonowa na chodniki. Poprzez zastosowanie różnorodnej kolorystyki materiałów wykończeniowych nawierzchni i odpowiednie ich ułożenie, ukształtowano centralne pole placu jako skwer śródmiejski i wyodrębniono ciąg pieszy. Wyznaczono również miejsce dla ustawienia elementu przestrzennego w formie rzeźby.

Rzeźba wykonana jest z bali dębowych opalanych na złocisty brąz, polerowanych o gr. 10 cm i wysokości 7,3m. Pomnik poświęcony jest pamięci św. Edyty Stein, której losy związane są z historią naszego miasta, co upamiętnia tablica wykonana z brązu o treści: "Pamięci św. Edyty Stein". Na szczycie rzeźby umieszczony jest kamień (filozoficzny) otoczony aureolą, która symbolizuje świętość patronki naszego miasta. Obiekt podświetlony jest lampami halogenowymi umieszczonymi w nawierzchni placu. Również w skrzydłach rzeźby znajdują się lampy halogenowe podświetlające kamień filozoficzny i aureolę.

Autorem rzeźby jest Stanisław Kowalczyk.

Przyznając tę nagrodę podkreślano wyczucie i smak, zarówno na etapie projektowania, jak i wykonawstwa, dużą dbałość o detal oraz zastosowanie środków wyrazu adekwatnych do skali założenia. Zwracano uwagę na znaczenie dla społeczności lokalnej tego typu realizacji, dotyczącej małej, kameralnej przestrzeni, stanowiącej jednocześnie dobry przykład rewaloryzacji przestrzeni publicznej w centrum miasta.

Wyróżnienie

Jacek Kuś, Tadeusza Orzechowski, Henryk Wilkosz, Jerzy Stysiał, Piotr Kozłowski
Borys Juraszyński, Marek Tryzybowicz
Silesia City Center – Centrum Handlowo-Rozrywkowe w Katowicach

Celem projektu placu przed Silesia City Center w Katowicach było stworzenie przestrzeni placu miejskiego. Dąb jako typowa, kiedyś wieś ulicowa z domami i polami ciągnącymi się prostopadle do drogi, później dzielnica miasta nie posiadał głównego placu – rynku, którymi po dzień dzisiejszy szczył się Giszowiec czy Nikiszowiec. W tych dzielnicach tworzonych w

pobliżu dawnych kopalń zaprojektowano strefy publiczne wypełniające funkcje życiowe mieszkańców.

Jeszcze nie nazwany plac przed głównym wejściem do SCC jest odpowiedzią na potrzeby posiadania tego miejsca "na wypicie dobrej kawy w dobrym – swojskim otoczeniu". Lokalizację i formę placu zdeterminowały obiekty jeszcze nie zabytkowe, ale dające szansę historycznej identyfikacji miejsca. Budynek dawnej dyrekcji kopalni pełni funkcje biurowo administracyjne SCC, obok galeria sztuki, wielofunkcyjna przestrzeń sklepowo gastronomiczna z tarasami umożliwiającymi klientom obserwację ludzi przebywających na placu i poruszających się ciągiem pieszym równoległe do Drogowej Trasy Średnicowej. Stworzona przez projektantów przestrzeń oddana zostanie lokalnej społeczności.

Jak na prawdziwym rynku jest dominanta – konstrukcja jednego z najstarszych szybów wydobywających węgiel nazwana od imienia biskupa wrocławskiego Jerzy - Georg. To punkt, który przez lata przyciągał wzrok Górnoszlązaków informując ich czy kopalnia fedruje czy nie – koła są w ruchu lub stoją zawieszona w błękitnie szarym od dymów huty naprzeciw. Dzisiaj dzieci będą miały szansę zobaczyć takie koło wyciągowe z bliska razem z innymi urządzeniami-świadkami pracy na kopalni.

A w dawnej hali maszyny wyciągowej pierwotnie napędzanej silnikiem parowym potem elektrycznie, powstała rzymsko katolicka kaplica pod wezwaniem Świętej Barbary, czczona przez wszystkich górników nie tylko tych "czarnych", ale także "białych". Wróci również na stare miejsce obraz patronki, przed którą modliło się wiele pokoleń górników zjeżdżających na dół.

Realizacja ta wyróżniona została za próbę stworzenia placu miejskiego, stanowiącego alternatywę dla nieistniejącego rynku Katowic. Stanowi ona jednocześnie dobry przykład rekultywacji terenów poprzemysłowych w procesie przekształceń struktury przestrzennej miasta. Podkreślano, że pomimo komercyjnego aspektu realizacji może stać się ona ważną przestrzenią publiczną w mieście, a dzięki zachowaniu obiektów przemysłowego dziedzictwa kulturowego regionu, stać się także nowym symbolem miejsca stanowiącym o jego tożsamości.

Nagroda internautów

PPU Prostyl sp. z o.o., mgr inż. arch. Agnieszka Oślizło, mgr inż. Barbara Chowaniec
Modernizacja Centrum i Domu Sportu w Radlinie.